

ČRNOmaBELEM

VESTNIK SINDIKALNE PODRUŽNICE ŠT.1 »LJUDSKA PRAVICA«

ZAČELO SE JE NOVO RAZDOBJE NAŠIH TEKMOVANJ

Letošnji praznik obletnice ustanovitve naše države smo zelo lepo proslavili 27. novembra. Našo proslavo so namreč povzdignili predvsem tisti posamezniki iz vrst članstva, ki so se na nji zavezali, da bodo v nastopajočem razdobju tekmovali ali vsaj izboljšali delovno disciplino. Doselej pri nas nismo še javno na množičnih prireditvah prevzemali individualnih obveznosti. Do letošnjega 29. novembra sploh ni bilo znano, da bi kdo pri nas prevzel kakšne individualne obveznosti.

Zato je bila letošnja proslava 29. novembra tako lepa. Sicer je pa imela tudi na splošno pristrčen značaj. Da smo se globlje zavedli petletnice ustanovitve naše nove države na drugem zasedanju AVNOJ-a, je spregovoril tov. Rigl. V zgoščenem in preglednem referatu je prikazal zgodovinski okvir in mednarodni ter notranji položaj ob zgodovinskih sklepih AVNOJ-a pred petimi leti, naglasil ustvarjalno vlogo in silo Komunistične partije Jugoslavije v borbi za novo Jugoslavijo in ugotovil, da so bili že tedaj položeni trdni temelji za sedanjost graditev socializma.

Dve prigodni pesmi, ki sta ju recitala Ančka Vrtačnikova in Bojan Ajdič,

tudi mi. To tekmovanje je bilo boljše organizirano, vendar smo ga še preplitvo zajeli. Tekmovali smo v produkciji in s sindikalnim delom. Rezultati so poučni za nas. Naše sindikalno delo ni bilo tako slabo, pač pa smo v produkciji zdrknili na tretje mesto. Zelo slaba je bila akcija na prvi dan kongresa ESJ. Krivda leži na slabi organizaciji. Razen tega je pa bila akcija precej neživljenjsko določena.

Dober uspeh smo dosegli v tekmovanju na prvi dan kongresa KP Slovenije. Obveznosti so bile stvarnejše in organizacija je bila mnogo boljša.

Poročevalec je ocenil še izpolnitev plana našega delovnega kolektiva. Dotaknil se je tudi vprašanja udarnikov v našem podjetju. Ker so naše norme realne, je podelitev naslova udarnik pri nas zares veliko priznanje. Letos sta se pri nas odlikovala kot udarnika Pozenel in Maver.

Imeli smo tudi medoddelkovna tekmovanja. Junija je oddelek knjigovodnice napovedal tekmovanje vsem drugim oddelkom. Huda bitka za prvo mesto se je razvila med dvema oddelkoma.

Niso pa samo tekmovanja činitelj, ki bi prikazoval delovno vneto in borbenost našega delovnega kolektiva. Tudi

nice, France Štrukelj, pisarne, Kati Meršol, knjigovodnica, in Ivan Cesar, skladišče.

Pohvaljeni in nagrajeni so bili: Riko Beranek, litograf, Janko Čeh, pretiskar, Jože Paradž, ročni stavec, Lado Hren, fotograf, Jože Vehovec, bakrojedar, Fr. Berlan, fotograf, Pavla Zrimšek, vlagalka, Anica Cerjak, vlagalka, Francka Januš, vlagalka, Lojze Hartman, roto-strojničnik, Ivan Snakar, knjigovez, Jerica Šali, knjigovodska delavka, Lado Magolič, revizor; pomožni delavci: Jože Vevc, Franc Bašelj in Jože Mantinc ter vajenki Marinka Karmel in Ančka Vrtačnik.

Individualne obveznosti

Na sami proslavi so se začeli oglašati posamezni tovariši in tovarišice — nekateri pogumno, drugi še precej plaho. Toda led je bil prebit. Zdelo se je, da se je odprl jezik in zdaj v resnici že moremo govoriti o pravi poplavi individualnih obveznosti. Omeniti je treba predvsem obveznosti s proslave.

A. Leskovic se je med drugim zavezal, da bo vse normirano delo v strojničnici uredil hitro, pregledno, točno in brez napak; da bo izpodbujal osebe strojničnice k čim večji storilnosti in delu po normah.

Ivan Zemljič se je zavezal, da bo vsak dan dosegal ali presegal normirani čas pri delu na strojih in da bo oba stroja, na katerih dela, vselej po delu očistil.

Karel Starec se je zavezal, da se bo do 1. maja strokovno še bolj izpopolnil, tako da bo tedaj dosegel že večino normiranih del.

Jože Paradž se je zavezal, da se bo do 1. maja izvežbal v stavljenju notnega stavka in se izpopolnil pri stavljenju matematičnega in akcidenčnega stavka; da bo kljub izobraževanju vajencev opravil na dan povprečno po pet produktivnih ur; vložil bo vse sile, da bodo vajenci v ročni stavčnici vsestransko strokovno podkovani.

Fr. Jesih se je zavezal, da si bo do 1. maja pridobil strokovno znanje za dela na avtomatičnem »tignu« in brzotiskalnem stroju.

Marjan Skalar je prevzel obveznost, da bo svoje delo opravljal po normah ter da bo kar najbolj presegal norme; izkoriščal bo delovni čas za dosego čim več produktivnih ur; kar najbolj bo varčeval z materialom; pomagal bo s praktičnimi nasveti mlajšim tovarišem.

Anica Špacan se je zavezala, da bo do 1. maja opravila 20 prostovoljnih delovnih ur na stavbišču naše stanovanjske hiše; da bo redno delala po normah in dosegala normirani čas ter zmanjšala število makulatur.

Francka Januš je prevzela obveznost, da bo opravila deset prostovoljnih delovnih ur na stavbišču naše stanovanjske hiše do 1. maja; da bo delo v produkciji hitro in dobro opravljala; da bo vzgojno vplivala na mladino, zlasti pri nadurnem delu; da ne bo imela nobene zamude ter nobenega neupravičenega izostanka.

(Nadaljevanje na 2. strani.)

NAŠI OBČNI ZBORI SE ŽE ZAČENJAJO!

Občni zbori grup bodo že prihodnje dni. Kako se pripravljate nanje? Grupe so temelj sindikalne podružnice. Dobre grupe delavna podružnica! Nedelavnost grup se pa pokaže v vsem sindikalnem delu!

sta še poglobili občutje slovesnosti pred velikim praznikom.

Reči smemo, da prireditve ni bila zgolj proslava; to je bil tudi delovni sestanek, zakaj na njem je predsednik komisije za tekmovanje in tarifo J. Paradž poročal tudi o dosedanjih uspehih in neuspehih v proizvodnih oddelkih. Prav je, da ponovimo glavne ugotovitve iz tega poročila, ter se poučimo iz njih.

V prvi polovici letošnjega leta smo tekmovali z lepim uspehom; dvakrat smo si priborili republiško prehodno zastavo. Bili smo pa tudi kandidati za zvezno prehodno zastavo. Toda v drugi polovici so se začeli vrstiti neuspehi. Bilo je več objektivnih vzrokov, ki jih ni bilo mogoče odpraviti. Bile so pa tudi pomanjkljivosti v organizaciji tekmovanja. Predvsem je treba pripisovati krivdo za neuspehe slabi agitaciji.

V počastitev V. kongresa KPJ smo napovedali grafičnim kolektivom Slovenije predkongresno tekmovanje. Tekmovali smo predvsem v produkciji. Pričakovane uspeha nismo dosegli; namesto da bi zasedli prvo mesto, smo si izbojevali komaj drugo. Neuspeha ni bil kriv delovni kolektiv, zakaj prav tedaj so nastopile objektivne težave: primanjkovalo je papirja in dela, tako da so stroji stali in oddelki niso dosegali niti plana.

V počastitev I. kongresa ESJ je delovni kolektiv Slovenskega poročevalca napovedal grafičnim kolektivom tekmovanje, ki smo se ga seveda udeležili

oddelkovne proizvodne konference so značilne za življenje v naših obratih. Na proizvodnih konferencah so predlagali številne predloge za izboljšanje delovne organizacije in znižanje proizvodnih stroškov. V tem pogledu je bil najdelavnejši oddelek knjigotiskarske strojničnice, ki je predlagal največ predlogov in je uredničenje le-teh vedno kontroliral.

Na proslavi je tov. Bruno Čeč v imenu uprave podjetja proglasil udarnika in najboljšega delavca, ki so prejeli prehodne oddekovne zastavice. Razen tega so bili pohvaljeni in nagrajeni še številni marljivi delavci.

Pri izpolnjevanju planskih nalog, zniževanju polne lastne cene in v prizadevanju za povečanje storilnosti ter v drugih točkah tekmovanja sta bila najboljša oddelka offsetstrojničnica in knjigotiskarska strojničnica. Končni zmagovalci je offsetstrojničnica, ki je prejela prehodno zastavo in naslov najboljšega oddelka.

Med posamezniki se je odlikovalo več tovarišev in tovarišic. Med njimi je bil Ivan Maver tretjič proglašen za udarnika. Tov. Maver je v zadnjih treh mesecih presegal normo povprečno za 21%.

Prehodne zastavice so prejeli kot najboljši v oddelkih: Fr. Pozenel (štirikratni udarnik), Fr. Urbančič, ročni stavec, Vinko Štrukelj, kemigraf, Rudolf Leskovic, strojničnik, Jože Resnik, meter, Jakob Krežar, offsetstrojničnik, Dušan Acceto, bakrostrojničnik, Janez Cizelj, delav-

LETOS SMO OPRAVILI 16.569 PROSTOVOLJNIH DELOVNIH UR

Pozimi smo se zavezali, da bomo letos opravili 16.486 prostovoljnih delovnih ur. Do 30. novembra smo opravili 16.569 ur več kakor smo se zavezali.

Samo novembra smo opravili 1374 ur (moški 975, ženske 398). Novembra je bilo letošnje prostovoljno delo na splošno zaključeno.

Vse leto je delalo na raznih stavbišnih 194 članov naše podružnice; opravili so 8694 ur. Tovarišic je pa delalo 158, in sicer 7875 ur.

Pred začetkom dela se je zavezalo 299 tovarišev in tovarišic, da se bodo udeleževali prostovoljnega dela. V resnici jih je pa delalo 352. Delali so namreč tudi nekateri, ki se niso zavezali.

V zadnjih petih mesecih so bili doseženi naslednji uspehi: julija smo opravili 3105 ur, avgusta 1683, septembra 2210, oktobra 2341 in novembra 1374. — Skupaj smo opravili v petih mesecih 10.713 ur.

Naše mladinke in en mladinec so se udeležili tudi delovnih akcij v mladinskih delovnih brigadah izven naše podružnice. Tovarišice so delale na pionirski progi, pri zbirnem kanalu, v Novem Beogradu, Železniku itd. Nekaj jih je delalo več mesecev. Mladinke so kljub temu delale tudi v naši delovni brigadi, čeprav vse niso mogle izpolniti prvotnih obveznosti. Pač pa je Mari Štrukelj, ki je delala več mesecev v mladinski delovni brigadi, tudi pri nas presegla svojo obveznost 100 ur in si zaslužila srebrno značko. V štabu delovnih brigad so upoštevali, da vse mladinke niso mogle izpolniti svojih prvotnih obveznosti tudi v naši brigadi, zato so nam od skupne obveznosti odšteli 1350 ur, tako da bi bili dolžni opraviti 15.136 ur. Vendar je pa brigada izpolnila prvotno obveznost.

Po grupah so bili doseženi naslednji uspehi:

Po številu opravljenih ur glede na svoje članstvo je bila prva menza; opravila je 1082 ur; na člana odpade povprečno 98.36 ure.

Druga je knjigovoznica; obveznost je znašala 2255 ur, opravili so jih pa 3028 ali 72.09 na posameznika.

Tretja je uprava »Ljudske pravice«; obveznost 1335 ur, opravili so pa 1963 ali povprečno 51.55 na posameznika.

Četrta je grupa litografije; obveznost 1376, opravili pa so 1533 ur ali 51.1 na posameznika

Nadaljevanje s 1. strani.)

Od dne do dne več obveznosti

Objaviti bi pa bilo treba še 34 individualnih obveznosti, ki jih je zbrala komisija za tekmovanje in tarifo po 29. novembru. Med njimi nikakor ne smemo spregledati tako pomembne, kakršne je prevzel tov. J. Bradač, uprava. Med drugim se je zavezal, da bo izdelal ekonomsko statistiko, ki je bila doslej še zelo pomanjkljiva, za leto 1948., tako da bo delo januarja že končano in bo februarja že na tekočem — tako številčno kakor grafično; organiziral bo kontrolno statistiko za podružnice, kolportažo in založbo brošur LP decembra; do konca januarja bo izdelal poročilo o ekonomskem položaju Ljudske pravice leta 1948. s perspektivo za leto 1949.

Obveznosti so sprejele še naslednje tovarišice in tovariši: Marija Jenko, uprava, Majda Strnad, upr., Ema Črno-

Peta je grupa strojnice; obveznost 2180, opravili so pa 2330 ur ali 48.54 na posameznika.

Šesta je ročna stavnica; obveznost 550, opravili so pa 918 ur ali 43.71 na posameznika.

Sedma je grupa klišarne; obveznost 1350, izpolnjeno 1358 (42.43).

Osma je grupa pisarn; obveznost 1845, opravili so pa 1415 ur (39.58).

Deveta je grupa uredništva; obveznost 1270, opravili 1274 (37.47).

Deseta je grupa delavnic; obveznost 460, opravili so pa 497 ur (35.5).

Enajsta je grupa »Kmečkega glasu«; obveznost 798, opravili so pa 418 ur (32.15).

Dvanajsta je grupa strojne stavnice; obveznost 620, opravili so pa 529 ur ali 25.1 na posameznika.

Med posamezniki so se zlasti odlikovali: Karel Starec, mladinec, ki si je že pred meseci priboril zlato značko z rdečo zvezdo; med starejšimi tovariši si je zaslužil zlato značko (250 ur) Ivan Srakar; med člani uredniške grupe si je tov. Jože Zuprič že poleti priboril srebrno značko; delal je nad 160 ur, čeprav je po ves dan zaposlen v uredništvu. Požrtvovalno se je udeleževal dela, zlasti v tednu goddarstva, tudi uredniški član Bojan Ajdič. Med tovarišicami se je odlikovala Ivanka Jeriha (strojnica) in je prejela zlato značko. Darinka Rode v je enem semem mesecu opravila 75 ur. Marija Slamberger (knjižovoznica) si je tudi zaslužila zlato značko.

Naša brigada je letos prejela 146 značk za prostovoljno delo, od bronastih do dveh zlatih prvega reda. V tem mesecu pa prejmemo še eno zlato značko. Tako se naš delovni kolektiv lahko ponaša z vsemi vrstami značk, ki jih je podelil mestni ljudski odbor.

Prav je, da že zdaj mislimo na organizacijo prostovoljnega dela prihodnje leto. Pri nas doslej še nismo delali v prostovoljnih delovnih brigadah za plačo po normah. Morda bi bilo mogoče s tem načinom pritegniti mnogo več prostovoljcev, ki bi po nekaj tednov pomagali na stavbišnih. Prihodnje leto bomo zlasti potrebovali precej delavcev za zidanje naše stanovanjske hiše. Seveda je razumljiva zahteva, naj bi imeli prvenstveno pravico do stanovanja tisti, ki se bodo najbolj odlikovali pri prostovoljnem delu.

Anton Zrnc

logar, upr., Mihaela Okorn, upr., Franc Metlar, upr., Dana Nučić, upr., Ema Knep, upr., Romana Vuk, upr., Milena Albreht, upr., Mimi Pavlin, upr., Krista Debevec, Alojz Bukovac, upr., Angela Hribar, tov. Pestotnik, Antonija Škraba, Ančka Zupanc, Anica Kovač, Marija Janžič, Milka Kernel, Tonči Šmit, upr., Mengita Trtnik, upr., Pavla Črnoogar, Mici Pirc, Otilija Marušič, knjigovoznica, Tone Jordan, Leni Hinčnik, Anton Zrnc, Jože Kobal, Jožica Fink, Jožica Nožrašek, Ida Marušič in Jerica Adamič.

Zgledu teh tovarišev in tovarišic bodo nedvomno sledili vsaj še nekateri. Vsekakor so najboljši že prevzeli obveznosti in začeli tekmovati. S tem pa ni rečeno, da so v tekmovanje zajeti že vsi najboljši in da ne morejo tekmovati tudi številni tisti, ki doslej še niso stopili v ospredje. Vendar smemo biti ponosni že zdaj, da naš delovni kolektiv šteje toliko zavednih tovarišev in tovarišic, ki stopajo vneto v nove bitke za socializem.

NAŠA PROSLAVA DNEVA ARMADNE

Ob tej proslavi, ki je bila 17. t. m., bi bilo treba napisati daljše poročilo iz dveh razlogov: ob tej priliki smo videli dva ozka filma; na proslavi je predaval oficir naše mlade ljudske vojske major Zenič.

Film je nedvomno najmočnejše vzgojno in učno sredstvo. Zares je čudno, da se doslej nismo niti vprašali, zakaj ga ne uporabljamo pri kulturno prosvetnem delu naše sindikalne podružnice. Lani smo vsaj organizirali nekaj skupnih ogledov boljših filmov v kinematografu. Znano je, da nekateri sindikati stalno organizirajo skupne ogled boljših filmov. Pri nas pa se nismo niti potrudili, da bi si skupaj ogledali prvi slovenski film »Na svoji zemlji«.

Podjetje, ki prikazuje kratke ozke filme, bi nam menda moglo ustreči večkrat; tako bi naš delovni kolektiv imel priliko si ogledati poučne in vzgojne filme, ki jih sicer ne vidimo. Takšne prireditve bi bile nedvomno privlačne tudi za posameznike, ki jih sicer na naših prireditvah ne srečamo. Vsekakor bo moral program našega kulturno prosvetnega dela vsebovati mnogo več »privlačnejših« prireditev, razen umetniških tudi vsaj nekaj filmskih predstav. Ena filmska predstava na mesec bi bila menda najmanj, kar potrebujemo.

Izkazalo se je, da je v naši dvorani mogoče zadovoljivo prikazovati ozke filme tudi z zvočno spremljavo. Motijo pa nekoliko šipe knjižnih omar; svetloba s platna odseva na šipah, blešči in nekoliko moti gledalce. To pomanjkljivost pa je mogoče odpraviti brez truda, n. pr. tako, da šipe zastremo s papirjem.

Zdaj, ko smo dobili stalen oder, bo mogoče poživiti tudi igralsko ali vsaj deklamatorsko delavnost. Seveda pa je to skoraj bolj odvisno od sposobnega organizatorja kakor od tehničnih sredstev.

Na proslavi smo slišali izžrpen opis o razvoju naše armade — od partizanskih odredov in prvih proletarskih brigad do divizij in korpusov Narodno osvobodilne vojske. Kakšna je ta vojska, je prav dobro prikazal film o paradu na dan zmage 9. maja v Beogradu. Prav tako nazoren je bil film, ki je pokazal, kako se usposablja naša vojska v vojaških šolah. Naša vojska pa ni le sodobna po svoji opremljenosti in usposobljenosti, temveč predvsem po svojem duhu, prekarljenosti in revolucionarnosti. V nji živo izražajo: enotnost ter bratstvo naših narodov, socialistični patriotizem našega novega človeka in internacionalizem, zakaj naša armada je pripravljena prav tako braniti pridobitve narodnoosvobodilne voine in socialistične graditve kakor svetovni mir; pripravljena je prekrizati zločinske imperialistične načrte. S svojim zgledom, izkušnjami in moralno silo je močna opora miroljubnega človeštva in zlasti zatiranih ter kolonialnih narodov, ki se še le borijo za svojo svobodo. Naslanek naše vojske je primer, kako se more razviti moderna armada — ljudska vojska — med ljudsko vstajo zgolj iz revolucionarnih ljudskih sil.

Predavatelj je z globoko analizo nastanka in razvoja naše armade podal n'eno močno in izžrpeno karakteristiko. Tako izžrpanih in poglobljenih predavanj doslej še nismo slišali na naših prireditvah.

SKRBIMO ZA SINDIKALNI KADER

Prvi kongres Enotnih sindikatov Jugoslavije je v resoluciji naložil sindikalnim organizacijam celo vrsto nalog. Ena pogloblitnih nalog je organizacijska utrditev in izpopolnitev sindikalnih podružnic.

Največja napaka mnogih podružnic je, da niso izpolnile sklepov IV., V. in VI. plenuma. Nekatere sindikalne podružnice ne posvečajo dovolj pozornosti strokovnemu usposabljanju sindikalnega kadra.

Kader sindikalnih aktivistov mora rasti od spodaj navzgor. Sindikalna podružnica je šola sindikalnega kadra. Sindikalni funkcionar bo dobro opravljal svojo nalogo le tedaj, če bo dobro poznal vse sindikalno delo od najnižje funkcije. Popolnoma napačno je, če posamezne člane silijo, da bi prevzeli sindikalne funkcije, do česar nimajo veselja. Nasprotno je pa treba omogočiti tovarišem, ki jih veseli sindikalno delo, da se izpopolnijo kot funkcionarji, in sicer po potrebi tudi v sindikalnih šolah ali tečajih.

Sindikalna podružnica mora biti šola za sindikalni kader, tako da se bo sleherni funkcionar seznanil z osnovami sindikalnega dela; da bo poznal statut, sklepe plenuma in zakonske predpise.

Ni pa dovolj vzgajati le sindikalne funkcionarje; vsaka podružnica mora stremeti, da pritegne v sindikalno delo čim več članstva. S sodelovanjem v komisijah se člani uvajajo v sološno sindikalno delo. Zelo potrebno bi bilo, kar velja seveda tudi za našo podružnico, da bi imel vsak funkcionar svojega namestnika, ki bi ga uvajal v delo in usposabljal zanj. Pogosto se zgodi, da mora sindikalni funkcionar nastopiti službo drugje in podružnica ostane brez delavca.

Pri vzgoji sindikalnega kadra naj bi sodelovale tudi uprave podjetij. Nekateri še vedno ne razumejo dandanašnje vloge sindikatov. Dandanes je pravilno sindikalno delo najmočnejša opora uprave

podjetja, zlasti pri izpolnjevanju planskih nalog.

Da bi bilo sindikalno delo res uspešno, bi morali biti sindikalni funkcionarji in organi stalno v kritičnem odnosu do njega. Naj bi ne bilo nobenega sestanka, na katerem ne bi kritično obravnavali dela sindikalnih funkcionarjev!

Sindikalni organi v podružnici morajo pazljivo zasledovati vse predpise, ki se tičejo mezd, delovne zaščite itd. To bi morala biti tudi naloga pododborov in grup. Posebej je treba naglasiti, da bi grupni poverjeniki morali biti zares živa zveza med članstvom in upravnim odborom. Naj bi ne bili grupni poverjeniki — samo na papirju, temveč v resnici, po svojem delu, tako da bi se povsod in stalno v grupi čutil njihov vpliv. Zelo koristno bi bilo, da bi upravni odbor vselej, ko bi izšel kakšen pomemben predpis, ki se tiče sindikalnega dela, sklical sestanek poverjenikov, odnosno pododborov in grup.

Posebno pozornost je treba posvečati delu komisij. Brez komisij ne more nobena sindikalna podružnica dobro opravljati svojih nalog. Zato tudi začne šepati delo podružnice, brž ko je nedelavna ta ali ona komisija. Prav komisije so tako rekoč izvršni organ, ki rešuje posebna sindikalna vprašanja.

Za izpopolnitev in utrditev sindikalne organizacije je med drugim potrebno pritegovati v sindikalno delo tudi mladino in žene.

Naposled naj opozorim še na to, da je prvi kongres ESJ zlasti naglasil velikanski pomen kritike in samokritike v sindikatih kot orožja za odkrivanje napak in pomanjkljivosti.

Tudi v naši sindikalni podružnici se zavedamo, da je treba k sindikalnemu delu pritegniti čim širši krog sodelavcev in da moramo čim bolj organizirati komisije in grupe, tako da bomo mogli izpolniti naloge, ki nas čakajo v neposredni bodočnosti.

Anton Zrnec

DRUŽBENO PRIZNANJE DELOVNIM LJUDEM

Ljudska skupščina FLRJ je sprejela zakon o redu junaka socialističnega dela in zakon o častnih naslovih delovnih ljudi. Podelitev častnih naslovov je zvezana s podelitvijo določenega reda: medalje za delo prve, druge ali tretje stopnje in reda za junaka socialističnega dela.

Družbeno koristno delo je postalo pri nas čast ter je v ponos državljanom. Država izkazuje posameznikom in delovnim kolektivom priznanje za posebne zasluge in uspehe pri gospodarski graditvi. Red junaka socialističnega dela podeljuje Prezidijska ljudske skupščine FLRJ kot visoko državno priznanje posameznikom in kolektivom, ki se izredno odlikujejo s svojim delovnim prizadevanjem. Častne naslove za delovne ljudi in kolektive podeljujejo še s štirimi višjimi stopnjami naslova: prvak socialističnega dela; odlični prvaki socialističnega dela; junak socialističnega dela ljudske republike; junak socialističnega dela FLRJ. Delovni kolektivi, ustanove ali skupine, ki so zgled drugim kolektivom, pa morejo prejeti naslednji ustrezni častni naslov: udarniški kolektiv; kolektiv prvak socialističnega dela; kolektiv prvak socialističnega dela ljudske republike; kolektiv prvak socialističnega dela FLRJ.

Častni naslov udarniškega kolektiva podeli zvezni ali republiški minister za delo. Častni naslov naslednjih dveh stopenj podeljuje Prezidijska republiške ljudske skupščine. Najvišji naslov pa podelju-

je Prezidijska ljudske skupščine FLRJ.

Po stopnji naslovov prejemajo odlikovanci naslednja odlikovanja: medaljo za delo; red dela tretje stopnje, red dela druge stopnje in red dela prve stopnje.

Zakona o častnih naslovih in redovih dokazuje, kako naša ljudska oblast spoštuje delovnega človeka.

A. Zrnec

Občni zbori sindikalnih podružnic

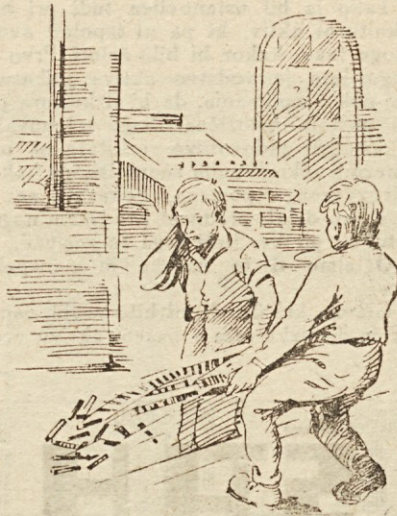
Pred rednim letnim občnim zborom smo; 8. t. m. je CO Zveze sindikatov Jugoslavije sklenil, da bodo prihodnje leto občni zbori sindikalnih podružnic, krajevnih in okrajnih svetov od 1. januarja do 31. marca. To se pravi, da bo kmalu tudi občni zbor naše podružnice. Zdaj že moramo resno misliti nanj.

Upravni odbori podružnic se bodo morali skrbno pripraviti na občne zборе in volitve. Sindikalni sveti bodo v spoznanju z upravnimi odbori podružnic napravili načrte za občne zборе. Podružnice morajo imeti letne občne zборе pred zbori krajevnih odborov. Upravni odbori morajo napraviti načrte za občne zборе. Upravni odbori morajo napraviti načrte za občne zборе in volitve sindikalnih organov in grup v podružnici.

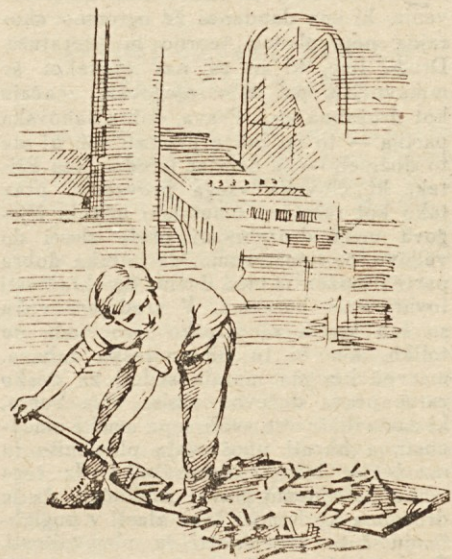
Centralno sindikalno glasilo »Rad« objavlja v št. 219 (3. t. m.) vsa navodila o občnih zbora.

Tudi delovni način, toda...

Ali ste že brali v našem glasilu, kako je n. pr. treba ravnati z materialom? Ali morda veste, da je tekmovalna komisija že večkrat žigosala slabo ravnanje z raznim materialom?

Kljub vsem opozorilom se dogodi, da se stavnici dostavi material na način, kot ga prikazuje gornja slika.

Ročni stavci niso ravno navdušeni nad tem načinom dela, vendar dajejo nekateri dodatni predlog, da naj bi bila nadaljnja faza dela taka, kot jo prikazuje druga slika.

Še vedno dvigalo...

Zakaj še vedno ni popravljeno ročno dvigalo v strojnici? Menda ni noben »problem« popraviti dvigala. Pač pa je vprašanje, ali bi bilo mogoče zbrati tisto trohico dobre volje, da bi se resno zavzeli za popravilo, tako da bi ne bilo treba iz strojnice hoditi v stavnico po stavek ter zamujati dragocenega časa.

MODELARJI!

OB SKUJTE REDNO
MODELARSKE KROŽKE

KAJ JE TOREJ S FIZKULTURO PRI NAS?

Da bi se razbremenilo delo fizikultur-
nih društev, je Fizikulturna zveza Južo-
slavije odredila, da se v posameznih po-
družnicah ustanovijo fizikulturni aktivni, in
sicer z glavno nalogo, da propagirajo fiz-
kulturo predvsem v sindikatih.

Tako je bil ustanovljen tudi pri nas
fizikulturni aktiv, ki pa ni izpolnil svoje
naloge tako, kakor bi bilo želeli. Prvo in
drugo leto je vodstvo aktiva pokazalo
vsaj nekaj zanimanja, da bi fizikultura pri
nas postala množična. Naši tekmovalci
so dosegali zadovoljive rezultate na po-
sameznih tekmovanjih republiškega kakor
tudi zveznega pomena. Pokazalo se je
pa, da so dajali prednost predvsem noge-
metu, ki po kvaliteti tega ni zaslužil.

Oglejmo si še uspehe in neuspehe
letos!

Glavna krivda, da ni bilo večjih uspe-
hov in da fizikultura v našem aktivu ved-

no bolj spi, je v pogostem menjavanju
vodstva aktiva. Zato ni bil mogoč točen
pregled nad delom posameznih sekcij in
ne tudi, kako delajo sekcijski načelniki.

Nekaj uspehov so dosegli šahisti, atle-
ti, odbojkaši in nogometaši. Druge sekcije
pa sploh niso nastopale.

Vodstvo aktiva naj priskrbi za tako
imenovano mrtvo sezono, za zimske me-
sece, telovadnico našim fizikulturnikom.
Vsaj dvakrat na teden bi naj bila omogo-
čena telovadba v telovadnici. Tako bi
pridobili v naše fizikulture vrste spet
nekaj aktivnih članov; drugim športnikom
pa bo ta trening dopolnilo za uspešno
nastopanje v posameznih sekcijah.

Vsi člani našega aktiva se naj v smi-
slu sklepov II. kongresa FISAJa, po ka-
terih se prejšnja fizikulturna društva de-
lijo v športna in telovadna, včlanijo v
ta društva.

Šah ima ogromen pomen tudi za raz-
vijanje družabnosti in tovarišstva. Šah ima
namreč dvojni značaj: lahko ga štejemo
za pravo vedo, za umetniško udeleživo-
vanje, ki ima dandanes že ogromno, sko-
rajda nepregledno teorijo in literaturo.
Drugo lice, ki je za nas vsekakor še
mikavnejše, pa je v njegovem značaju
kot družabna igra. Prava, dobra šahovska
partija — to mi boste priznali vsi, ki ste
to doživeli — je namreč izreden, lep užit-
tek, ki človeka vsega prevzame, prav
tako kot resničen umetniški užitek. Nje-
gova cena družabnosti pride zlasti do
veljave, če upoštevamo, da je taka dobra
partija možna le med dvema do skrajnosti
tovariškima borcema. V srednjem veku
so šah krestili za viteško igro, toda ne
toliko, ker bi to bila viteška zabava,
marveč ker sta morala sedeti za desko
zares prava duševna viteza, dva borca,
ki zastavljata vse svoje lepe umske zmož-
nosti, a hkrati upoštevata plemenito in
nesebično talente nasprotnika. Iz tega
lahko potegnemo glavni zaključek, da je
družabna koristnost šaha zlasti v poglab-
ljanju čuta pravičnosti in plemenitosti.
Brez teh lastnosti pa, priznajmo si od-
krito, je sleherna družabna skupnost in
odkrito tovarišstvo, popolnoma nemožne.

Pravijo, da je škoda zapravljati čas
za šah. Mirne duše lahko rečem, da niti
prvo niti drugo ne drži! Dr. Vidmar
je nekoč rekel svetovnoznanelem vele-
mojstru dr. Taraschu: »Meni se zdi,
da res samo čas zapravljam za šah!« On
pa mu je odgovoril: »Ali mislite, da je
na svetu še kakšna važnejša stvar razen
šaha?«

Šahovska igra izpodriva karte in alko-
hol. Tudi to je velika in dobra stran šaha.
Dalje nas uči ostre logike. Še več: uči
nas borbe in njene tehnike. Dr. Vidmar
n. pr. trdi, da je šah važnejše vzgojno
sredstvo od mrtvih jezikov, grščine in la-
tinščine. Vedeti moramo namreč, da so
ti jeziki predvsem vzgojno sredstvo, ki
bistri duha. Šah pa je prav to, a z razliko,
če ga enkrat malo čez začetno stopnjo
obvladaš, potem imaš pri partiji že ne-
verjetne učinke v raznih pogledih. Šah
je lahko tudi razvedrilo. Po dnevni po-
klicni skrbeh sedež zvečer za partijo
šaha in pozabiš na vse drugo. Pa ne mi-
slite, da šah lahko samo dijak ali pa celo

akademsko naobražen človek dobro igra.
Ne, ne! Imamo velemojstre in mojstre,
ki nimajo pred svojim imenom nobenega
naziva doktor, inženir, arhitekt itd., ne,
navadno vsakdanje ime je, za katerim
se pa skrivajo menda prav vsi poklici,
kar jih je na svetu. Z eno besedo, šah
je dostopen prav vsakemu človeku. Zdra-
va glava je vse, kar je potrebno za dobro
igranje. Le ena stvar pa je nujno potreb-
na, in to je vztrajnost, brez katere ni
napredka. Sprva vas bo igra seveda jezila,
kajti vsak nerad izgubi, to je s člove-
škega stališča popolnoma razumljivo. To-
da te težave boste premagali ravno z
vztrajnostjo. Kmalu nato boste videli, da
imate poteze v šahovski partiji neko skriv-
nostno zvezo med seboj, tedaj boste že
lahko razbirali misli, načrte in strategijo
svojega nasprotnika. Vaše zanimanje bo
vidno naraščalo. Skušali boste tudi sami
igrati logične poteze in za vsako boste
imeli vzrok, zakaj je bila potegnjena. S
tem boste prišli do spoznanja, da so ša-
hovske figure instrumenti, ki tvorijo or-
kester. Neka harmonija bo vladala nad
šahovnico. Ideje bodo postale melodija.
Potem šah ne bo več igra, tudi ne zna-
nost, šah bo tedaj skoraj umetnost.

Dne 24. novembra t. l. se je začelo
sindikalsko moštveno prvenstvo Ljubljane.
Sodeluje 50 sindikalnih moštev, kar je
doslej rekordno število za Ljubljano.
Tako imamo zopet nov dokaz, da šah res
prodira v širino, med ljudstvo. Prvo kolo
so odigrala vsa moštva skupno v menzi
Litostroja, ki je edino sposobna sprejeti
400 aktivno sodelujočih igralcev, poleg
vodstva in številnih kibicev. Ta ogromna
masa šahistov-sindikalistov je na ta na-
čin dostojno proslavila »Dan republike
— 29. november«. Ostala kola se pa od-
igrava vsako sredo v sindikalnih rde-
čih kotičkih.

Moštvo »Ljudske pravice« je prišlo
po žrebu v razmeroma precej močno
skupino, kjer igra tudi letošnji sindikal-
ni zmagovalček Pošta, nadalje M. T. P.,
Slovenski poročevalec, Gostinci-kolodvor,
Žito, Narodna banka I., Fizikultura, Želez-
ničar I. in Saturnus.

V prvem kolu smo igrali s prvakom
Pošto. Dosegli smo časten rezultat kljub
temu, da v moštvu nista nastopila tov.
Omladič in Remškar, ki spadata med
hrbenico moštva »Ljudske pravice«. Po-
samezni rezultati so:

1. deska: Hren : Germek	1 : 0
2. „ Kranjc : Sušnik	0 : 1
3. „ Avguštin : Višner	1 : 0

4. „ Turšič : Trepše	0 : 1
5. „ Accetto : ing. Leske	0 : 1
6. „ Kozamernik : Zitterschlager	1 : 0
7. „ Hlavaty : Gaberščik	0 : 1
8. „ Dirjec : Uršič	0 : 1

3 : 5

V drugem kolu smo igrali z Narodno
banko I. v njihovem lokalu. Ponovno so
bili uspešni tov. Avguštin, Kozamernik
in Hren, ki so zopet zmagali. Prijetno je
presenetil »homo novus« v moštvu tov.
Hlavaty z lepo zmago proti tov. Cajhnu.
Neverjetno vztrajnost in trdoživost pa je
v tem kolu pokazal tov. Turšič, ki je svo-
jo težko pozicijo postopoma izboljšaval
in uspešno zaključil. V moštvu sta zopet
manjkala tov. Omladič in Remškar, posa-
mezni rezultati so pa naslednji:

1. deska: Hren : Uršič	1 : 0
2. „ Rupnik : Skafar	1 : 0
3. „ Avguštin : Globočnik	1 : 0
4. „ Kranjc : Stergar	0 : 1
5. „ Kozamernik : Sušnik F.	1 : 0
6. „ Hlavaty : Cajhen	1 : 0
7. „ Turšič : Klopčič	1 : 0
8. „ Accetto : Repež	0 : 1

6 : 2

Stanje po 2. kolu je: Slovenski poro-
čevalec 13 in pol točk, Fizikultura 13,
Pošta 12, Ljudska pravica in Narodna
banka po 9, Železničar I. 7, M. T. P. 5½,
Saturnus 5, Žito in Gostinci-kolodvor po
3 točke.

Hren Lado

Varčujmo z električnim tokom!

Da moramo dandanes vestno varče-
vati z vsem, kar je v interesu skupnosti,
se nekateri še vedno ne zavedajo. Var-
čevanje povsod v produkciji vpliva na
znižanje proizvodnih stroškov. Pri izpol-
njevanju proizvodnih planov in petletke
je ena naših poglavitnih nalog, da čim
bolj znižamo polno lastno ceno.

Nedavno je naše ravnateljstvo izdalo
okrožnico; v nji je pozvalo ves delovni
kolektiv, naj varčuje z elektriko, ker so
zadnje čase elektrarne zelo obremenjene.
Pri nas se pa v nekaterih oddelkih niso
niti zmenili za to opozorilo. Še vedno
gorijo žarnice ob belem dnevu, ko je
dnevna svetloba dovolj močna. — Dne
13. t. m. sem v nekem oddelku opomnil
tovarišico, zakaj pusti goreti luč še pri
soncu, pa mi je odvrnila, češ da se pre-
več ženem za petletni plan. Na pisalni
mizi je zjutraj ob 8.30 še vedno gorela
luč, čeprav ni nihče ob nji delal. Zelo
pogosto »pozabijo« luči goreti na stop-
niščih.

Mislím, da bi kazalo v vsakem od-
delku določiti nekoga, ki bi bil dolžen
skrbeti, da bi luči ne gorele brez po-
trebe. Vsi pa moramo seveda tudi sami
skrbeti, da ne bomo brez potrebe tro-
šili električne energije. Prav je, da vest-
no upoštevamo opozorilo ministrstva za
industrijo in rudarstvo I.R.S., ki je izšlo
nedavno, ko je začela upadati voda v
rekah, tako da hidrocentrale ne morejo
več obratovati s polno zmogljivostjo. Če
hočemo, da bo vsa industrija nemoteno
obratovala ob manjši proizvodnji elek-
trane, bomo morali skrbno varčevati z
elektriko povsod, zlasti med 7. in 9. in
med 17. in 20. uro. Če sama opozorila ne
bodo zalegla, bo moralo ministrstvo iz-
dati omejitve o rabi električne energije,
kršilce pa začeti strogo kaznovati.

A. Z.